

Marianne Christiansens prædiken juledag

Taler

Marianne Christiansen
Biskop over Haderslev Stift

Dato

25. december 2025

Sted

Haderslev Domkirke

Omstændigheder**Prædikentekster**

Johannes' Første brev kapitel 4, vers 7-11
Johannesevangeliet kapitel 1, vers 1-14

1 Glædelig jul!

I dag begynder historien på ny. Som den har gjort det hver juledag jorden rundt, i tunge tider og i herlige tider, for samfund og for hvert lille menneske.

5

I vores lille rige land, hvor vi fejrer juleaften med brask og bram, kan juledag føles som dagen derpå. Som om festen var forbi. Men den er kun lige begyndt. I sig selv er det et evangeliebudskab, et glædeligt budskab: At Guds historie begynder dér, hvor vi tror, den er forbi.

10

Juledag begynder fortællingen om Jesus. Og den fortæller hele tiden noget nyt – ind i universet, ind i hvert menneskes hjerte. ”I begyndelsen var ordet”, hører vi, som en åbning på fortællingen om Jesus som Guds ord, Guds fortælling, Guds mening.

15

Ord betyder alverden for os mennesker, fordi et er den måde vi når hinanden på og deler håb og frygt – taler om det vi ikke kan pege på – taler om fortid og fremtid. Vi ved ikke, om vi er alene om ordene i universet, men vi kan se, at andre væsner har andre former for sprog, som vi bare ikke forstår. Bierne danser, fuglene synger, fiskene slår med halen – og i det alt sammen er den form for ord, som evangeliets begyndelse i Johannes fortæller om, når det siger. I ordet var Liv. Liv. Og livet var menneskers lys. Livets lys.

20

Og vi ved også, at det ord, der i Johannes-evangeliet oprindelige græske tekst hedder *logos*, kan betyde mere end ord – det betyder også mening. I begyndelsen var Guds mening, og i den var livets lys. For mennesker, ja, og ikke kun for

25

mennesker, for hele det univers, som vi kun kender ganske lidt til.

- 30 Julemorgen begynder fortællingen igen om, hvad meningen med det hele er: Barnet i krybben, fortællingen om det lille bitte menneske, der åbenbarer det største. Fortællingen om, hvad han betyder, har mange udtryk. Johannes-evangeliet begynder ude bag stjernerne.
- 35 Johannes' brev, som vi hørte, samler i et pludseligt klarsyn af ord, hvad Jesu betyder, nemlig i ordet i kærlighed:

Vi hører det igen:

- 40 ”Mine kære, lad os elske hinanden, for kærligheden er af Gud og enhver som elsker, er født af gud og kender Gud. Den, der ikke elsker, kender ikke Gud, for Gud er kærlighed.

- 45 Derved er Guds kærlighed blevet åbenbaret iblandt os: At Gud har sendt sin enbårne Søn til verden for at vi skal leve ved ham. Deri består kærligheden: Ikke i at vi har elsket ham, men i at han har elsket os og sendt sin Søn som sonoffer for vores synder. Mine kære. Når Gud har elsket os således, skylder vi også at elske hinanden.”

- 50 En ny begyndelse. Kærligheden har vi fået og får vi som lyset og livet. Gud er kærlighed; Gud er det ord som er lys og liv. Gud er - og i det lys, som fra solen, får vi kræfterne til at elske og forsone os med hinanden,

- To så vældige begyndelser på at fortælle i ord, hvad Jesus betyder, hører vi i dag.
- 55 Om kærligheden og om livet og lyset. Vældige ord, og alligevel skrøbelige ord. For i en verden, hvor det langt fra altid tæller, hvad levende mennesker mener eller siger, lyder det måske ikke meget magtfuldt at tale om kærlighed og lys og liv. I vores del af verden deler vi nok fornemmelsen af, at der foregår meget, der ikke er styret af søgen efter kærlighed, lys eller liv. Meget ser ud til at være styret
- 60 af magter, der kræver lydighed og opmærksomhed – mentalt, økonomisk, politisk – magter, der ikke anser det skrøbelige liv for mere værd, end hvad det kan generere af økonomisk afkast eller udvidelse af magtbaser. Om det så er med opbygning af digitale magtbastioner, eller fysisk krigsførelse, og om det er de stadig mere vanvittige ideer om at kolonisere rummet med de samme fejl og
- 65 overgreb, som vi har koloniseret og udnyttet jorden. Det er vel ikke noget nyt.

Det er bare så åbenlyst nu, og det er magter, som virker i os alle og på os alle.

70 Så meget desto vigtigere er det at høre igen og igen: Jesus Kristus betyder et nyt lys ind i verden. Nemlig det lys, som ikke bare er forbeholdt de rige og de magtfulde. Men alle. "Alle dem som tog imod ham – det lille livslys af Guds nåde – gav han ret til at blive Guds børn, dem der tror på hans navn". Guds børn, ja, ikke krigere, chefer eller herskere, men børn. Børn af kærligheden livet og lyset.

75 Nogle gange kan man være bange for at tømme de store ord for mening ved at bruge dem for tit. Kærlighed. Forstår vi det ord? tør vi overhovedet bruge det? Men stillet over for modsigelsen af ordene – i vold og nedgørelse og ligegyldighed over for fattige og landflygtige og svage - så vokser styrken frem i
80 ordene. Ordene i sig selv bliver et værn mod meningsløshed.

I salmen vi sang: Glæden hun er født i dag (nr. 107, bliver modsætningerne hele tiden stillet over for hinanden: Guds storhed og magt over for barnets svaghed, det uendelige lys overfor mørket i stalden, rigdommen over for fattigdommen,
85 dommedagsbraget overfor det lille barns gråd. Alle de modsætninger kender vi godt fra overmagten imod små menneskers afmagt. Men det nye er her, at Jesus betyder, at Gud gør sig lille og afmægtig og bytter plads med det mindste, oversete menneske. Så når Johannes-evangeliet begynder ude bag stjernerne og skildrer det evige ord som liv og lys, så er det liv og lys samtidig til stede i det lille
90 skrøbelige spædbarn i krybben.

Det er det nye ved Jesus og julen: At kærligheden, livet og lyset ikke bare er begreber og ord, men at ordet er blevet kød og har taget bolig iblandt os: Kød, forgængelig krop, liv.

95 Så når ordene blafrer som store bannere over os, så skal de samtidig være den helt konkrete kærlighed, der rækkes i en hjælpende hånd, i omsorgen for barnet, i det åbne blik, der møder den anden. Så skal de komme til udtryk i respekten for hvert enkelt menneskes værdighed, uanset hvor det menneske kommer fra,
100 hvilken religion det har og om det er på kontanthjælp førtidspension, kapitalpension, forsørget af sin forældres formue eller af andres arbejde.

Og når Johannesevangeliets korte fortælling siger, at livet var menneskers lys – så må i det ligge et håb om, at livet altid må være vores lys. Og at den verden, som

er blevet til ved Guds ord, Guds mening, rummer så meget liv, at vi må blive grebet af oplysning og kærlighed til det. Liv er ikke forbeholdt menneskene. Det underfulde liv i sig selv fortæller om Guds kærlighed.

- 110 Så i stedet for at prøve at erstatte det underfulde liv med kunstigt liv og efterligne det med sørgelige kopier, så skulle vi alle sammen tage og læse H. C. Andersens Nattergalen igen, om den levende uanselige, skrøbelige almindelige nattergal, som synger livets sange, i modsætning til rigdommens magtens og teknikkens kunstige nattergal, som kun kan synge, så længe nogen trækker den
- 115 op, og det vil sige så længe, der er penge og strøm nok.

- Der er mange fortællinger, vi skal huske og fortælle videre til hinanden. Men vigtigst er fortællingen, om, at Guds har givet sig tilkende i verden med sin mening, sit ord, i Jesus. Han levede kærligheden og bar den igennem døden til
- 120 opstandelsen.

- Nu er historien begyndt og den varer som bekendt lige til påske, opstandelsens fest, og derefter forsætter den i vores liv: "For når Guds har elsket os således, skylder vi også at elske hinanden."

- 125 Det vil vi gøre, så sandt hjælpe os Gud ved Jesus Kristus.

- 130 **Kilde**
www.haderslevstift.dk. Med tilladelse fra udgiver

Kildetype
Dokumentation på online medie

- 135 **Tags**
Anden tekstrække, Juledag, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI
<https://www.dansketaler.dk/tale/marianne-christiansens-praediken-juledag>

- 140